

LAILA A. CUNTAPAY

Si Laila A. Cuntapay ay nagtapos sa kursong Batsilyer ng Sining sa Malikhaing Pagsulat sa Bulacan State University. Pagsusulat ng maiikling tula at prosa ang kaniyang ginagawa sa tuwing maraming iniisip. Madalas siyang magtangka na talakayin sa mga sulatin ang politika at iba pang isyung panlipunan.

Maaari siyang kontakin sa kaniyang e-mail na lailaanoche@gmail.com at Facebook na www.facebook.com/cheyonnibapps.

HELEK SA PAA

Matinis pa ang katahimikan, at bagaman wala pang masilayan ni katiting na sinag sa paligid, mulat na si Tura. Tila sadya nitong inuunahan ang araw sa pagbangon. Pagtayo, hawak na ng kaliwang kamay niya ang timba na may tatak na Boysen, samantalang ang kanang kamay naman ay kinukusot-kusot pa nang salitan ang kaniyang mga mata. Patungo siya sa poso ngayon upang mag-igib ng tubig.

Nang mapuno na ang timba ay nagsimula na niyang iuwi ang naipon. Kasabay naman ng pagtalsik ng tubig ang pagpatak ng kaniyang pawis—sa kabila ng hamog na mamamataan sa paligid. Nang makabalik, hindi na siyang nagsayang pa ng isang minuto at nangingas na siya ng kahoy upang isalang ang mais na bitbit ng kaniyang ina kagabi bago niya nilinis ang mga platong ginamit naman ng kaniyang mga magulang sa hapunan.

Ganito simulan ni Tura ang kaniyang araw sa tuwing may pasok sa paaralan; mag-aasikaso sa mga gawaing bahay bago gisingin ang mga kapatid niyang ang hilik ang nagsisilbi niyang orasan. Ang mga magulang naman niya ay mas maagang bumabangon upang magtungo sa baba at magbenta ng kanilang mga naaani sa munting pananim sa tabi ng kanilang bahay. Pagkatapos niyon ay tutungo naman ang mga ito upang mag-aasikaso ng mga turista sa Guno Bong.

Bago matapos ang malakas na paghilik ng kapatid niyang si Yayo ay tapos na si Tura. Nalinis na niya ang mga laging hinahabilin sa kaniya ng ama—ang mga hugasin, pag-iigib, paglalaba, pagsasampay ng t'nalak na ginagamit nila sa Guno Bong, at pagluluto ng mais.

Ginising na niya sina Yayo at Puma. Habang nagliligpit ng higaan ang kaniyang mga kapatid ay inilalagay na niya sa mesa ang luto nang almusal, gayundin ang kuwaderno niyang may mukha ng alkalde sa pabalat, kailangan niya pang gawin ang kaniyang takdang-aralin. Isa lang naman ang kailangan niyang sagutan doon: Paano mo mapauunlad ang inyong komunidad?

Hindi magawang tapusin ni Tura ang nasa kuwaderno niya kaya niligpit na niya iyon nang matapos silang kumain. Kinuha nila ang kani-kanilang gamit sa paaralan bago magsimula sa paglalakbay. Nagbitbit din sila ng tig-iisang mais na kanila namang isinulod sa maliit na supot. Nang makasigurong handa na ang lahat ay lumabas na sila, at tinali na ni Tura ang pinto gamit ang tinirintas na tela upang masigurong walang magtatangkang pumasok dito.

Sa paglalakbay sa paaralan ay kailangang tawirin ng magkakapatid ang bundok. Kadalasan ay nagtatalo sina Yayo at Puma kung sino ang magpapabuhat kay Tura. Minsan ay humihinto sila sa puno ng saging upang kumuha ng dahon gamit ang ibinaon ni Tura na pamutol nito. Nakuha niya ito mula sa mga gamit ng kanilang mga magulang sa taniman. Iyon ang nagsisilbi nilang transportasyon at libangan sa pagbaba. Minsan naman ay nasisira ang kanilang tsinelas, gaya na lamang ng nangyari ngayon kay Puma.

“Sabi ko sa ’yo, hiramín mo na lang ’yong akin, eh!” saway ni Tura.

Dahil sa aberya ay napakamot na lamang ng ulo si Puma, subalit maya-maya rin ay sabay-sabay na silang nagtawanan sapagkat katulad ng madalas na nangyayari ay nakapaa na naman

ang isa sa kanila. Hindi naman iyon ininda ni Puma, sa halip ay kinaaliwan pa dahil madulas na bahagi na ang kanilang nilalakaran ngayon at sadyang maputik—maaari na siyang magpadulas at magpahila sa kapatid.

Halos sakupin na ng halakhak ni Puma ang lugar na iyon. Si Tura naman ay walang maliw sa pagpapaalala na mag-ingat ang kapatid. Samantala, si Yayo ay pabirong tinutulak si Puma lalo't gusto rin niyang gayahin ito. Wala na lamang nagawa si Tura kundi patigilin si Puma dahil malapit na nilang maaninag ang araw na siyang senyales ng pagsisimula ng klase.

Pagtawid sa sapa, nasisilayan na nila ang paaralan. Bakas sa mga mata ng magkakapatid ang kinang na epekto rin ng sinag.

Nilingon ni Tura ang dalawa at nginitian. Tumango naman ang mga ito at nag-unahan nang tumakbo patungo sa balon. Muling ngumiti si Tura, subalit tipid na. Naglakad na lamang siya patungo sa mga kapatid habang pinapanood ang mga ito na maghugas ng mga paa at ng mukha.

Bago pumasok sa paaralan, tila may naiisip nang sagot si Tura para sa kaniyang takdang-aralin, at isa iyon sa mga dahilan kung bakit nagsisikap siyang gumising nang maaga gaya na lamang ngayong araw.